

KURJER ZAGŁĘBIA

Wzrostek bezpartyjny kulturalno-społeczno-literacki. Wychodzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświęconych

PRZEDPŁATA „Kurier Zagłębia” kosztuje w Sosnowcu z odnośnieniem rocznie mk. 3000, półrocznie 1800 kwartalnie mk. 900, miesięcznie mk 300. pocztą mk. 350. — Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofert administracja nie odpowiada.

CENY OGŁOSZEŃ. Za wiersz milimetry na 1-ej stronie Mk. 80, na 3-ej stronie Mk. 60, na 4-ej stronie Mk. 50. Nadesłane Mk. 100. Drobne: poszukiwanie pracy i zgubione po Mk. 10; handlowe i inne po Mk. 20 za wyraz. Za graniczne 100% drożej.
Konto Czekowe P.K.O. N 61.369.

Adres Redakcji i Administracji: **SOSNOWIEC**, ulica Dąblińska Nr 1
Adres dla depozytu: „KURJER” — SOSNOWIEC
Administracja otwarta od 9 rano bez przerwy do 6 wiecz. W niedziele i święta od 8 do 10 r.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 12 w poł. do 2 po poł.
PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA przyjmuje Kantory własne oraz Księgarnie w Zagłębiu Tę Akc. „Reklama Polska” w Warszawie i wszystkie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą.

Cena pojedynczego egzemplarza **mk. 20.** (Na G. Śląsku **50 fen.**) **SOSNOWIEC**, czwartek dnia 25 maja 1922 roku. Nr. 116. Rok XVI.

MATEUSZ TROJAK

przemysłowiec i obywatel miasta Czeladzi

po długich i ciężkich cierpieniach, zasnął w Bogu dnia 23 maja br. przeżywszy lat 67.
Wyprowadzenie zwłok z domu przy ul. Będzińskiej w Czeladzi do kościoła parafialnego nastąpi w czwartek dn. 25 maja o godzinie 7 po południu.
Następnego dnia t. j. w piątek będzie odprawione nabożeństwo żałobne o godz. 9 rano, a po nabożeństwie wyprowadzenie zwłok na cmentarz miejscowy.
Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych znajomych i przyjaciół, pogrążeni w głębokim smutku
Synowie, córki, zięć i wnuki.

Katarzyna z Kasprzyków Balińska
Obywatelka m. Sosnowca
po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona św sakramentami zmarła 22 maja 1922 r. przeżywszy lat 70.
Wyprowadzenie zwłok z domu żaloby przy ulicy Wapiennej № 7 na Sroduli na cmentarz parafialny w Sosnowcu, nastąpi w czwartek dnia 25 bm. o godzinie 4 po południu.
Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie w piątek dnia 26 w kośc. par. w Sosnowcu o godz 9 rano.
Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych przyjaciół i znajomych pozostali w nieutulonym żalu
Mąż, córki, zięć i wnuczki.

CYRK
— SOSNOWIEC —
Codziennie międzynarodowy turniej walki francuskiej
o mistrzostwo całego Zagłębia i nagrody. !! Poza tym występy cyrkowych atrakcji !!
We czwartek dnia 25 maja **DWA PRZEDSTAWIENIA** o jednakowym programie oraz **WALKI.**

Lekarze-dentyści
Marja Teichner
Lucja Teichner Altmanowa
Sosnowiec, Modrzejowska 43
II-gie piętro.
przyjmują codziennie od 9 rano do 7 wieczór. 3237

Dr Luftspringer
Choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje od 9—12 i 6—8. Panie 5—6. Sosnowiec ul. Modrzejowska №39 II piętro.

najwyższy już czas przebudzić się, czas już najwyższy stanąć do pracy. Trzeba koniecznie wciągnąć wszystkie warstwy, przed stawicieli wszystkich galezi pracy i stworzyć wielką armię Czerwono krzyżską, która nierzadko zastąpi w koniecznej działalności wyretczających nas obecnie przyjaciół — Amerykanów.

Wobec tygodnia Czerwonego Krzyża.

(Dokończenie).
Z działalności bieżącej udziela Czerwony Krzyż pomocy repatriantom na granicy bolszewji w punktach odżywczo - opatrunkowych, gdzie rozdawana jest żywność, lekarstwa i odzież, a także i w szpitalu epidemicznym w Baranowiczach
Z tych danych wyciągnąć należy wniosek, że działalność P. C. K. była nie dość intensywna. Społeczeństwo zamalo zdawało sobie sprawę z nowych zadań Czerwonego Krzyża i wskutek tego wraz ze skończoną wojną zainteresowanie instytucją bardzo zmalało. Nieliczne tylko Oddziały odpowiedzialne swemu zadaniu, skupiając koło siebie całą pracę społeczno-sanitarną i występując do pracy z wielką inicjatywą i wielkim zrozumieniem potrzeb chwili. Naogół jednak ze

sprawozdań Oddziałów nie można wyczuć zbyt mocnego tętna życia w instytucji działalność jest niżla, mało widać inicjatywy w rozszerzeniu terenu pracy, a nawet intensywności w zakresie wykazanym, co głównie uwidoczniło się w słabym werbunku członków. Działy zaś pracy, stanowiące podstawy pracy pokojowej, jako to: działalność Stóstrhygienistek, poradnie sanitarne, „Krople mleka” i to zaledwie w kilku miejscowościach zostały założone. A przecież od rozwinięcia się właśnie tych działów pracy uzależnione jest podniesienie warunków higienicznych w kraju — osiągnięcie głównego obecnie celu Czerwonego Krzyża.
Musimy sobie powiedzieć, żeśmy dotąd spali może trochę przemęczeni zmaganiem wojennymi, ale

Czerwony Krzyż, w którym praca twórcza nad poprawieniem bytu ludności, jego stanu zdrowotnego, za czyną grać dominującą rolę staje się instytucją, która właśnie ze względu na swe plany pracy pokojowej, jak również i ze względu na to, że jest organizacją wszechświatową, a jedno cześnie i najściślej zjednoczoną z państwem (pomoc dla wojska), powołaną jest do objęcia i zjednoczenia wszystkich dotychczas istniejących organizacji filantropijnych i sanitarnych. Sta je się nieodzowną częścią składową ustroju społecznego, a w rodzinie państwowej powołaną jest do obowiązku najstarszej. Siostry, pełnej poświęcenia i miłości, która w zastępstwie innych członków rodziny — całego społeczeństwa idzie nieść pomoc i opiekę bratu — żołnierzowi-obroncy pod czas wojny i opuszczonemu rodzeństwu — wszelkiej biedzie i nędzy w czasie pokoju; Musimy więc sobie

ZAKŁAD MALARSKI
K. S. KLIMKIEWICZA
przy ul. Kaliskiej № 29
niniejszem podaje do wiadomości, iż po zapewnieniu przez niektóre firmy poparcia zatrudnia już 9-ciu pracowników zwolnionych z Wojsk Polskich, oraz przyjmuje w dalszym ciągu zdemobilizowanych fachowców.
Z poważaniem **K. S. Klimkiewicz.**

KINO - OAZA
Dzisiaj i dni następne. Dla młodzieży dozwolone.
Czarna księżniczka
ostatnia 6 serja ostatnia i najwspanialsza z cyklu „TAJEMNICE DZUNGLI”.
UWAGA: Tę serją może się zachwycać i podziwiać nawet ten który nie widział poprzednich, gdyż takowa stanowi całość.

Od 22-go do 25-go maja własnie. Dozwolone dla młodzieży. Tylko 4 dni.
CZATY
ADAMA MICKIEWICZA.
W obrazie występują najlepsi artyści warszawscy.
ANONS: Od 26 maja. Wielka sensacja filmowa.
Cyrk Simonsa

jasno uświadomić, że Czerwony Krzyż to nie jest jakąś jedną z wielu instytucji dobroczynnych, do której wedle upodobań można należeć, ale że to organ całego społeczeństwa, z niego wyrosły, któremu społeczeństwo powierza jedną z najważniejszych dziedzin życia — dbanie o zdrowie i siły narodu.

Przynależność do Czerwonego Krzyża wobec tego to obowiązek obywatelski, ciąży na wszystkich, tak samo, jak wszystkie inne, wynikające z poczucia przynależności i solidarności narodowej.

Staliśmy wszyscy, skupmy wszystkie najlepsze siły we wspólnym wysiłku, aby nareszcie podolać zadaniom, jakie życie nasurwa, by budować naszą przyszłość, a chodzi o byt państwa naszego, 94 proc. dzieci zagrożonych jest gruźlicą; wynędzniali repatrijanci z bolszewji niosą ze sobą różne epidemie; warunki życia przez tyle lat wojny poderwały zdrowie wśród licznych rzesz pracowników; walki wojenne pozostawiły całe zastępy kalek i inwalidów; musimy zwartymi szeregi wystąpić do walki z temi kłeskami, musimy je wspólnym wysiłkiem pokonać, od tego zależy będzie nasza przyszłość. Musimy sobie powiedzieć, że cała ziemia polska zostanie opleciona siecią stacji sanitarnych i odżywczych dla dzieci i starszych, że powo我们有 sanatoria dla gruźliczych i warsztaty w których będą mogli pracować ci wszyscy, którzy wskutek działań wojennych pozbawieni zostali możności normalnego zarobkowania. Tego dokonać można będzie tylko, o ile całe społeczeństwo przyjdzie z niesłychanie wydatną pomocą materialną, ale także jeżeli nie będzie ośrodkiem życia, w którymby nie było członków Czerwonego Krzyża.

Niech więc rezultatem tego „Tygodnia” będzie, iż każdy obywatel polski stanie się członkiem P. C. K., że najdzielniczsze siły staną do pracy w naszej instytucji, że przy każdej szkole powstanie Koło Czerwonego Krzyża Młodzieży. W ten sposób stanie do walki o zdrowie i tężyznę narodu Polskiego wielka armia, zasobna w środki i nie tylko zaprawiona w służbie społecznej, ale ożywiona ideami Czerwonego Krzyża, wniesie w życie przyjazne zrozumienie w zaje m n e, współzycie dla nieuniknionych w bytowaniu ludzkiem cierpień, gotowość do służenia jedni drugim w imię miłości bliźniego.

Ir. Hebdzińska.

Pamiętajmy o żołnierzu.

Gdy wraz z niepodległością Polski powstała armja narodu, wszystkie serca zabiły żywiej na widok szarych żołnierzy, również stał się ukochanym dzieckiem społeczeństwa całego. Przyszła wojna z bolszewikami i znowu uczucia dla wojska polskiego wzmożyły się, żołnierza otoczyły opieką liczne stowarzyszenia, między innymi i Koło Polek.

Obecnie jakoś te uczucia ochłodziły, składa się na to wiele okoliczności, ale przedewszystkiem znamy „słomiany ogień” Polaków, w miastach często „moda”. Choć jednak organ życia kraju zaczyna na normalnie wchodzić tory i wojskowość również normalnie się organizuje, widzimy jednak jeszcze liczne braki. Nie potrzeba już gosić żołnierskich, punktów sanitarnych, ciepłej odzieży etc. Natomiast kładzie się silny nacisk na to, że ze służby wojskowej powinni wychodzić nie tylko wyćwiczeni żołnierze, zdolni do boju na każde zawołanie, ale i oświeceni obywatele kraju. W tym względzie są jeszcze liczne braki, i tu stowarzyszenia, opiekujące się dotąd, że tak powiemy materialną stroną, powinny okazać pomoc władzom wojskowym.

W porozumieniu z niemi należy dostarczać książek, tworzyć biblioteki ruchome sprowadzać podręczniki dla nauki analfabetów, zeszyty etc. Na to pole pracy dla wojska zwrócić obecnie uwagę Koło Polek, które z konieczności nie może się obecnie wyłącznie jej oddawać, mając do spełnienia liczne zadania kulturalno-społeczne (kluby kobiece, warsztaty pracy kobiecej, oświetlenie wśród kobiet na wsi i wśród proletariatu miejskiego etc. nie zaniedbało tej pracy, pod której hasłem było powstało — pracy dla wojska.

Polski Biały Krzyż w Warszawie w porozumieniu z władzami wojskowymi wjął tę pracę w pewne określone ramy i odwołał się do pomocy całego społeczeństwa. Ofiary składane na ten cel nie są bynajmniej mniej ważne i wartościowe, nie w swoim czasie przesyłane „cieple rękawiczki” lub patka na gwiazdkę” na front pamiętajmy, że ostateczne zwycięstwo ducha, a duch ten potrzebuje również po karmu i opieki, jak ciało.

TELEGRAMY.

Podjeżrana wizyta.

KRÓLEWIEC. Przybył generał Hindenburg do Piławy. Zamierza on odbyć podróż po Prusiech Wschodnich. Hindenburga przyjęto na granicy Prus Wschodnich gorącymi manifestacjami. Z Piławy udał się on do Królewca. Należy zaś dodać, iż istotnym celem tej podróży Hindenburga po Prusiech Wschodnich jest wejście w styczność z tutejszymi tajnymi niemieckimi organizacjami wojskowymi.

Manifestacja z przeszkodami.

GENUA. (PAT) Czicerin wydał obiad na cześć Faety i Schanzera.

Gdy Czicerin wychodził z hotelu Bristol, grupa oczekujących na ulicy komunistów powitała go oklaskami i okrzykami „cywiva”

Fasciści, zgromadzeni w swoim lokalu naprzeciw hotelu, wybiegli na ulicę po czym rozpoczęła się bójka, zakończona silnym poturbowaniem kilkunastu osób przywodem parę osób raniono. Czicerin pośpiesznie odjechał samochodem.

Rezultaty konferencji.

LEAFIELD. (PAT.) O rezultatach konferencji genueńskiej pisze „Daily Chronicle”, że konferencja nie rozstrzygnęła sprawy ukształtowania się stosunków Rosji do innych państw, lecz posunęła ją znacznie na przód. Najważniejszym jest że każde państwo, zmuszone było wyjaśnić swe cele i dążenia swej polityki. To wyjawienie nie było zapewne we wszystkich wypadkach budujące, ale bez konferencji nie było wogóle do tego przyszło.

„Manchester Guardian” sądzi, że konferencja przygotowała teren przyszłym konferencjom i pobudziła państwa do wspólnych wysiłków w kierunku przywrócenia równowagi ekonomicznej.

Bolszewicy rządzą.

SZTOKHOLM, (PAT.) W artykule zatytułowanym „Bilans pięcioletnich rządów bolszewickich” dziennik „National Tidende” pisze: Podczas gdy Czicerin daje zapewnienia zupełnej swobody religijnej w Rosji, rada kościoła prawosławnego ogłasza odezwę, w której przypomina że na mocy rozkazów komisarzy bolszewickich zamordowano 28 biskupów i tysięcy dwieście piętnastu popów prawosławnych. Dalej „National Tidende” przypomina, że lista skazanych przez bolszewików na śmierć od roku 1917 obejmuje 1.764.875 osób spośród których byli nauczyciele, profesorowie, żołnierze, robotnicy i właścianie.

Angielskie rozczarowanie.

LONDYN. Angielska prasa stwierdza, że Genua przyniosła Anglii wielkie rozczarowanie. „Observer” pisze, że po upływie ośmiu miesięcznego prowizorycznego pokoju; pokój istotny może być zapewniony tylko przez wprowadzenie zmian w granicach terytorjalnych na wschodzie. „Observer” uważa, że rozrost terytorjalny Polski nie jest naturalny i że liczyć się należy z faktem solidarności niemiecko-rosyjskiej, wyrażającej się siłą 200 milionów ludzi.

Min. Skirmunt w Wiedniu.

WIEN Minister spraw zagranicznych Skirmunt po przyjęciu w poselstwie udał się wraz z posłem Lasockim do prezydenta Austrii Hainischa, z którym odbył dłuższą konferencję. Następnie odwiedził ministra spraw zagranicznych

Kenneta i kanclerza Schobera: Omawiano sprawy związane ze stosunkami Austrii do Polski w szczególności sprawę rozpoczęcia rokowań co do traktatu handlowego. W południe odbyło się śniadanie na cześć ministra Skirmunta u austriackiego min. spraw zagranicznych Kenneta, na który przybyli kanclerz Schober, min. handlu Grunberg oraz szereg przedstawicieli władz austriackich. Ze strony polskiej obecny był p. Lasocki wraz z wyższymi urzędnikami poselstwa.

Kronika telegraficzna.

× Ojciec św. z powodu 400 letniego jubileuszu kanonizacji św. Kazimierza podniósł kościół katedralny wileński do godności bazyliki.

× Litwa Środkowa nie posiada prawa ustalonej relacji rubla carskiego i marki polskiej. Obecnie wydział kredytowy Delegatury Skarbowej rozpoczął starania o rozciągnięcie na ziemię wileńską obowiązującej w Rzplitej deklacji: 1 rubel—2,16 mkr.

× Pełnomocnik rządu niemieckiego do rokowań polsko-niemieckich w Genewie, minister

Schiffer, złożył komisji spraw zagranicznych Reichstagu sprawozdanie o przebiegu i wyniku rokowań z przedstawicielami rządu polskiego.

× Posel Sobański w asystencji attache wojskowego, majora Becka, wręczył w brukselskim pałacu królewskim królowej Elżbiecie i następcy tronu, ks. Brabantu odznaki Krzyża Walecznych.

× Angielski parowiec „Egipt”, idący do Indji, zderzył się z francuskim parowcem „Seine”. Zdołano uratować wiele osób. Parowiec francuski przywiózł uratowanych do Brestu. Podobno utonęło 96 osób. Dotąd wydobyto 20 zwiołk.

× Pruski minister spraw wewnętrznych Severine oświadczył w sejmie pruskim, że podczas pobytu dyktarza sowieckiego w Berlinie tajna policja niemiecka na specjalne życzenie pana Litwinowa i innych delegatów otoczyła ich bardzo czujną opieką, większą niż to dzieje się w takich wypadkach.

× W ostatnich dniach na dworcu ryskim zatrzymano jadącą do Berlina żonę Litwinowa, płacącą za bilet fałszowanymi 500-rublowkami lotewskimi, które otrzymała od sekretarza poselstwa sowieckiego w Rewlu. P. Litwinow wypuszczono za poręczeniem towarzyszącego jej posła sowieckiego w Rydze Jurjewa.

× Głosowanie nad ustawą o monopolu tytoniowym odbędzie się w Sejmie w przyszłym tygodniu; również w przyszłym tygodniu będzie się toczyła w dalszym ciągu dyskusja nad ordynacją wyborczą.

Sprawy miejscowe.

Do walki z zarazą.

Podobno gdzieś tam w archiwach znajduje się przepis o wywożeniu nieczystości oraz zamiataniu ulic powinno się odbywać w tym czasie, kiedy na ulicach nikt nie ma, a więc wczesnym rankiem lub w nocy. Przytem ulice przed zamiataniem powinny być należycie skropione. Niezależnie od tego w czasie upałów ulice powinny być kilka razy dziennie polewane wodą. W innych miastach Rzeczypospolitej do powyższego przepisów się stosują, niestety u nas w Sosnowcu nikt o takim „prezenteralem” przepisie nie wie.

Szczególnie zamiatanie ulic odbywa się bez polewania wodą i to w czasie kiedy dziatwa idzie tłumnie do szkół a urzędnicy do biur, przytem na ulicach (przepraszam „dozorcy”) z taką pasją machają miotłami że całe tumany —kurzu unoszą się na ulicach i właśnie przechodnie muszą pokryć różne zarazki chorobotwórcze które przy dzisiejszym odżywianiu się znajdują dla siebie podatny grunt.

Wszystkie niemal większe — zakłady przemysłowe posiadają specjalne beczki do polewania ulic, któreimi podczas okupacji wobec surowego nakazu władz kilkakrotnie ulice polewano. Obecnie nasza policja jest bezsilna i właśnie największe nieporządki są obok tych właśnie zakładów.

Wobec tego pożądanym jest ażeby magistrat zakupił te beczki które w czasie upałów nieustannie krążyłyby po mieście polewając ulice. Pieniądże na ten cel można uzyskać ze specjalnie nałożonego podatku który byłby obliczany stosownie do przetrzeń ulicy przed daną posesją.

Sądźmy że najbledniejszy

właściciel domu, względnie nawet lokator, chętnie zapłaci ten podatek gdyż pieniądże te zaoszczędzą na zdrowiu i odzieży.

Właściciele zaś obszernych placów kiedy będą musieli płacić duże podatki przestaną nimi paskować i rozbudowa miasta prędzej nastąpi.

Kronika.

Oddaj, cos winien.

Byli wychowawcy T-wa Gniazd Sierocych, zorganizowani w związek społecznych pracowników, jako artel robocza przyjmują wobec osób trzecich materialną i materialną odpowiedzialność za czynności stowarzyszonej braci w granicach zobowiązań przez związek akceptowanych. Na uroczystym Walnym Zgromadzeniu, jakie odbędzie się niedługo, Związek oficjalnie przyjmie solidarnie na siebie zobowiązania członków, jakie każdy oddzielnie z byłych wychowawców ma względem TGS. Za czas, przebyty w gniazdach, wychowawcy zapłacili Towarzystwu swą pracą. Dłużni są tylko za pomoc, otrzymaną poza gniazdam i okresie zawodowego kształcenia. Przejście wynosi ona wartość 60 korcy żyta na każdego. Spłata rozpoczyna się ustawowo po upływie pięciu lat od dnia wstąpienia gnieździarza (po odbyciu wojskowości) do życia samodzielnego. Rozłożona jest ona na następne lat 10. Związek, solidarnie przejmując na siebie obowiązek wniesienia zapłaty do kasy TGS., otrzymuje od TGS. cesję zobowiązania, wystawionego przez wychowawcę Towarzystwu. Kasa przeter-

Doktor 3353
K. Suchodolski
wyjechał
powróci 12 czerwca.

ności pozwala związkowi przyjąć względem TGS. gwarancje spłaty długu nawet w razie śmierci współwzrostowego. W ten sposób fundatorzy, przekazujący Towarzystwu Gniazd Sierocych swój majątek na cele opieki społecznej, mają pewność, że ich ofiarne grosze stale służyć będą nie jednostkom, ale społeczeństwu. Centrala TGS. mieści się w Warszawie, Wilcza 2.

Gdzie przepisy?
Ulica Marjacka na Pogoni na leży obecnie do jednej najruchliwszych w mieście. Przy niej to znajduje się gmach Związku Robotu Przem. Żelaz., gdzie bardzo często odbywają się zabawy, koncerty i t. p. Magistrat wybrukował ulicę, skutkiem czego wzmożł się przez nią ruch kołowy, nieszczęśliwych chodników zapomniano tu zupełnie. Chcąc przejść do Związku trzeba brnąć po błocie lub kurzu, stosownie do pogody. Najgorszym jest to, że właściciel obszernego placu tuż przy gmachu związkowym postawił parkan przy samym ryzostoku, Magistrat zaś posadził drzewka więc w tym miejscu przechodnie muszą iść środkiem ulicy. Zdarzają się wypadki, że dziewczyna idąca do szkoły często uciekając przed nadjeżdżającym samochodem chroni się pod ów parkan łamiąc przy tym drzewka. Istnieją podobno przepisy, że właściciele domów i placów w mieście muszą część placu zostawić na chodniki, ale te jak widać z powyższego zdaje się nie dotyczą ludzi bogatych...

O paszporty przy wydawaniu pieniędzy na pocztę. Wobec tego, iż ostatnio często zdarzają się nieporozumienia na pocztę przy odbieraniu pieniędzy przekazanych pocztą. Urząd pocztowy wyjaśnił co następuje: Przy odbieraniu pieniędzy należy przedstawić paszport polski z fotografią. Rosyjskie paszporty uwzględniane nie będą o ile właściciel danego paszportu nie przedstawi odpowiedniego zaświadczenia z komisariatu rządu lub urzędu stanu cywilnego, albo urzędu gminnego. To samo dotyczy tymczasowych paszportów polskich, bez fotografii. Na zasadzie metryki urodzenia lub innego jakiegokolwiek dowodu pieniędzy wydawać urzędy pocztowe nie będą. O ile przekaz nadchodzi pod adresem gdzie mieści się interes odbiorcy, ten ostatni celem otrzymania pieniędzy winien przedstawić świadectwo przemysłowe lub zaświadczenia odnośnych władz; iż rzeczywiście okazicielem jest właścicielem interesu pod powyższym adresem.

Złot w Bielsku. Należszym powiadamy członków Twa Gimnastycznego „Sokół” że zbiórka na wyjazd w dniu 28 bm. na Złot w Bielsku odbędzie się w Granicy Pociąg odchodzi o godzinie 4.50 ran. powrót do Granicy o 10 wieczorem. Koszt przejazdu i utrzymanie około 1200 marek. Wydział Gniazda w Sosnowcu.

Nowy tygodnik. Jak się dowiadujemy 1-go czerwca r. b. ukaże się pierwszy numer nowopowstającego piśmie pt. „Ilustrowany Tydzień Śląsko-Dąbrowski” który będzie wychodził w Katowicach pod redakcją pp. J. Maciejewskiego i J. Kleczyńskiego.

Wielka zabawa. Dnia 25-go maja b. r. w PARKU SIELECKIM Koło Polek urządziła wielką zabawę uroczającą wielu atrakcjami, a mianowicie popisy magiczne i atletyczne artystów miejscowego cyrku, pocztą, rzucanie kółek o nagrody i t. p. Podczas zabawy będą przygrywały 2 orkiestry.

Drugie Targi Wschodnie 5-15 Września reprezentacje Dregish Targów Wschodnich objął na „Zagłębie Dąbrowskie” red. Józef Maciejowski. Wszelkich informacji udziela redakcja „Ag. Wsch.” (Kościuszki 3 m. 7 t. lef) o. 84 godz. 3-5.

Echa strajku w Dąbrowie. W dniu 16-go b. m. Dyrekcja Huty Bankowej zawiadomiła tych robotników, którzy opuścili pracę dnia 9 b. m., że całkowita należność za maj będzie pracownikom wypłacona i że legitymacje robotnicy mogą odbierać, co równa się wypowiedzeniu pracy wszystkim robotnikom. Robotnicy na zebraniu w dniu 19 b. m. w sali Związku Zawodowego Przemysłu Metalowego w Dąbrowie postanowili trwać nadal przy strajku i w ostatecznym razie wysłać delegację do pana ministra pracy i rządu polskiego w sprawie likwidacji zatargu w tym celu są zbierane podpisy. Jak się dowiadujemy ze źródła wiarogodnego dyrekcja Huty Bankowej ma zamiar wyrzucić kilkudziesięciu robotników, aby ich ponownie przyjąć do pracy, lecz już na nowych warunkach. W sprawie zatargu w Hucie Bankowej mają być wszczęte pertraktacje u inspektora pracy w Sosnowcu, jest więc nadzieja, że do porozumienia może dojść, a robotnicy w krótkim czasie przystąpią do pracy. Oprócz tego dowiedzieliśmy się, iż komitety kopalniane w ubiegłą piątek zdecydowały się przyjąć z pomocą strajkującym robotnikom Huty Bankowej. Na ten cel mają być zbierane datki od robotników po kopalniach. Do akcji strajkowej przyłączył się również i Związek Zawodowy Chrześcijański metalowy w Dąbrowie.

Z teatru H. Czarnieckiego. W nadchodzący piątek dana będzie po raz pierwszy w Sosnowcu „Obroba Człotuchowy”.

Nadesłane.
Sprawa inwalidów wojennych.

W sprawie zatrudniania ciężko poszkodowanych inwalidów wojennych w przemyśle górniczym od Rady Zjazdu Przemysł. górniczych otrzyaliśmy następujący komunikat:

W Nr 94 Dziennika Ustaw zostało ogłoszone rozporządzenie ministerjalne o obowiązku zatrudniania ciężko poszkodowanych inwalidów wojennych w przemyśle, handlu, rolnictwie i komunikacji.

Na mocy rozporządzenia powyższego na przemysł górniczy został nałożony obowiązek przyjęcia na każdych 50 zatrudnionych robotników jednego ciężko poszkodowanego inwalidę wojennego, a więc człowieka całkowicie lub w b. znacznej części niezdolnego do pracy z powodu kalectwa: ślepoty, głuchoty i t. p.

Obowiązujące dotychczas przepisy ogólne prowadzenia robot górniczych ze względów zrozumiałych wyraźnie zabraniają używania do pracy na kopalniach ludzi ślepych, głuchych, niemych, dotkniętych kalectwem, chorobą i t. d.

Stwierdzić należy, iż pewna część robót na kopalniach prowadzona jest na powierzchni. Jednakowoż i z tych robót niebezpiecznych należy wyłączyć wydziały mechaniczne, wymagające całkowicie zdrowej i zdolnej obsługi.

Można byłoby uważać za rzecz słuszną nałożenie na przemysł górniczy obowiązku zatrudnienia tylu inwalidów wojennych, ilu przypada w stosun-

ku do liczby robotników, pracujących w kopalni na powierzchni, z wyłączeniem wydziałów mechanicznych (obsługi maszyn, pieców i t. p.) Nie pozwala jednak na to (według interpretacji czynników urzędowych) ustawa inwalidzka oraz wyżej wymienione rozporządzenie ministerjalne.

Zarówno ustawa inwalidzka, jak i rozporządzenie, wydane przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrami b. dzielnicy pruskiej, spraw wojskowych i skarbu, nie należą niestety do aktów prawodawczych których wydanie poprzedziło dokładne rozważenie całej tej poważnej sprawy oraz skutków, jakie wywołają one w przemyśle, czy w niektórych gałęziach przemysłu są one możliwe do wykonania, jak wpłyną na produkcję, na ceny wytworów przemysłowych i t. d.

Sejm i rząd poszedł w tym wypadku po linii najmniejszego oporu i całkowity ciężar społeczny przerzucił na wytwórców,

Przemysł górniczo-węglowy w memorjale umotywowanym, złożonym do Ministerjum Pracy i Opieki Społecznej, wyłuszczył poważne przeszkody, uniemożliwiające temu przemysłowi zastosowanie się do przepisów prawnych, które nakazują bezwarunkowo zatrudnić stosunkowo wysoką liczbę ludzi zupełnie niezdolnych do pracy w przemyśle, a nadających się do specjalnych warsztatów inwalidzkich większość zaś do przytulku, gdyż nie tylko nie są oni zdolni do pracy, lecz wymagają opieki nad sobą.

Z uwagi na zupełny brak mieszkań w zagłębiach węglowych, jak również z uwagi na to, że kopalnie przy robotach cięższych na powierzchni starają się zatrudnić przedewszystkiem swych własnych inwalidów wypadkowych mniej poszkodowanych, ażeby tym sposobem przyjąć im z pomocą, przemysł górniczo-węglowy, nie uchylał się zasadniczo od obowiązku względem inwalidów wojennych, zwrócił się do Ministerjum Pracy i Opieki Społecznej z prośbą o złożenie stosunkowo znacznych sum, które mogłyby być zużyte na założenie warsztatów inwalidzkich lub też od dane do rozporządzenia Towarzystwu zagród inwalidzkich im. Kościuszkii.

Ministerjum Pracy i Opieki Społecznej stanęło na stanowisku, iż w myśl ustawy nie może zgodzić się na zamianę tego świadczenia w naturze na świadczenie pieniężne.

Przemysł górniczy uważa iż jego propozycja ułatwia rozwiązanie tej sprawy. Tymczasem kopalnie starają się wedle swej możliwości zastosować do ustawy, w większości wypadków jest to jednak fizycznie niemożliwe do wykonania, chyba że za pomocą usuwania z pracy zupełnie zdrowych robotników, rugowania ich siłą z mieszkań kopalnianych i wywoływania tym sposobem fermentu oraz znacznego pogorszenia warunków pracy i bezpieczeństwa na kopalniach węgla. Nadmienić należy, iż w kilku wypadkach inwalidzi wojenni odmówili przyjęcia pracy, uzasadniając odwołanie się zbytnie niskim wynagrodzeniem (równem płacy robotnika zdrowego tejże kategorii) lub też tem, że proponowana praca (np. stróża parkowego) ubliża ich honorowi żołnierskiemu.

Z powyższego wynika, iż przepisy prawne, biorące zupełnie słuszenie w obronę ludzi, którzy postradali zdrowie w obronie kraju i społeczeństwa, należałoby poddać rewizji i bardziej dostosować do warunków życiowych. Przepisy te uwzględnić powinny niewątpliwie ciężkie położenie inwalidów wojennych lecz również uwzględnione być powinny warunki, w jakich pracuje obecnie górnictwo, ta nader ważna gałąź gospodarstwa narodowego.

Baczność! Baczność!
Józef Węgrzyn
Halina Bruczońska
3385
ukaza się w Sosnowcu od poniedziałku 29 maja b. r. w obrazie:
„LUDZIE BEZ JUTRA” ostatnie nowość Warszawy obraz o życiu i stosunkach ros. w 6 akt.
KINO | **„OAZA”**

Listy do Redakcji.

Do Szanownej Redakcji „Kurjera Zagłębia”.

W numerze 110 Iskry z dnia 19 maja b. r. zostało zamieszczone pod tytułem: „Protest przeciw drożyznie”, sprawozdanie z przebiegu manifestacji, które niezgodnie z prawdą opisuje charakter i wypadki tej manifestacji.

Jako odpowiedzialny kierownik i organizator protestu przeciw drożyznie, mam zaszczyt przesłać poniższe sprostowanie, wierząc, że w interesie samej sprawy walki z drożyzną Sz. n. Pan Redaktor łaskawie zechce go umieścić.

Protest przeciwko szalejącej drożyznie, połączony z jednodniowym strejkiem zainicjowany przez Okręgowy Sekretariat Związku Górników w Dąbrowie do którego przylączyły się wszystkie robotnicze Związki, działające na terenie naszego Zagłębia, zrzeszone w Okręgowej Komisji Klasowych Związków Zawodowych

Manifestacyjny strejk pochody i wiece nie miały charakteru politycznego o czym może zaświadczyć niżej załączona rezolucja która została jednogłośnie przyjęta

Jako pierwszy mówca w Będzinie przemawiałem do zebranych w duchu potrzeby walki z drożyzną, krytykując Rząd, że spokojnie toleruje paskarstwo, używając policji do tłumienia strejków ekonomicznych i śledzenia t. zw. przestępców politycznych; zamiast użyć tych organów do śledzenia paskarzy, którzy swoim postępowaniem wywołują ferment wśród robotników, pchając ich do strejków i robiąc z nich w wielu wypadkach wrogów Państwa, w takim samym mniej więcej duchu przemawiali i inni mówcy. Zaden z mówców nie nawoływał do obalenia Rządu i zaprowadzenia Rad delegatów robotniczych; natomiast tak mówcy jak też i zebrani wyrazili zgodny stanowczy pogląd że należy domagać się od Rządu uwolnienia więźniów politycznych, a na ich miejsce posadzenia paskarzy, jako największych wrogów społecznych ładu i porządku

Prawdą jest, że po przeczytaniu rezolucji padły z pośród wiecujących pojedyncze głosy, z żądaniem, aby Starosta zwolnił natychmiast aresztowanych 1 maja i wszystkich więźni politycznych, a między innymi Danieluka i Dabale na co niżej podpisany zabrał głos i wyjaśnił zebranim, że żądanie takie jest nierealne, gdyż Starosta niema takiego prawa, aby to żądanie mógł wypełnić, oświadczenie to, zebrani przyjęli do wiadomości, wyrażając głosowaniem zgodę na jak postawioną sprawę.

Zaden z mówców celowo

nie podburzał zebranych ani też nie wygłaszał obelg pod adresem Rządu. Domagano się jedy nie od Rządu aby ustatawymi środkami przystąpił do energicznego zwalczania paskarzy, krytykując go jednocześnie w dość ostry sposób za dotychczasową beczynność wobec tej plagi społecznej

Zebrani spokojnie słuchali mówców godząc się na zaproponowany przez Prezydium skład delegacji mającej wręczyć Staroście rezolucję, celem przesłania jej odpowiednim władzom wyższymi. O jakimkolwiek zamiarze wymuszenia na Staroście natychmiastowego uwzględnienia wysuniętych w rezolucji żądań, nie było mowy.

Sprawa smutnych nieszczęśliwych winy niesłychanego postępowania Starosty zaś z policją, przedstawiała się w następujący sposób:

Mając jako odpowiedzialny kierownik manifestacji, dane mi dzień przed tem przyrzeczenie Starosty, że pochod manifestantów może przejść bez przeszkody około gmachu Starostwa, zakomunikowałem zebra nym kierunek pochodu.

Zgodnie z zapowiedzią pochod uformował się i ruszył w skazanym kierunku i porządku. Kiedy jednak czoło pochodu doszło do ulicy Małachowskiego natknęło się niespodzianie na kordon policji. Myśląc, że zaszło jakie nieporozumienie, gdyż Starosta nie zawiadomił mnie uprzednio o cofnięciu danego

Dr H. Grodziński
b. lekarz szpitali chorób wenerycznych i skórnych
Choroby weneryczne, skórne, i moczopłciowe. 1343
Przyjmuje od 11-2 i od 6-8.
Panie 5-6.
Sosnowiec Kowalska 3 m. 7 (2 p.)

Doktor K. Troppauer
Choroby: skórne, włosów, weneryczne. Analizy mikroskopowe.
Przyjmuje od 10-12 od 5-7
panie 4-5.
Sosnowiec, Małachowskiego 5. parter (Targowa 2.)

Dr Ludwik Poznański
Choroby: uszu, nosa, gardła i płuc
Sosnowiec, Małachowskiego 9 parter
Przyjmuje od 11-1 i 5-7 Niedziele i święta 12-1. 2923

Dr Józef Natacz
ordynuje od 15 maja
w Busku,
Willa, „Obłęgorek“.
3253

Zarząd 8 klasowego Gimnazjum Żeńskiego
W. REPLINSKIEJ
w Będzinie
zawiadamia interesowanych, że egzaminy wstępne rozpoczną się w dniu 1 czerwca o g. 3 pp. Zgłoszenia przyjmuje kancelarja także i popołudniu 5-7 w poniedziałki, środy i piątki.
Do podania należy dołączyć metrykę i świad. szczep. ospy.
Zarząd Gimn. zawiadamia, że w przyszłym roku szkolnym czynne będą też klasy wstępne.
3203

mi dzień przed tem przyrzecze-
nia, wezwałem otaczających
mnie robotników do zatrzyma-
nia pochodu, chcąc wyjaśnić
sprawę, z jakich powodów uli-
ca, którą miał przechodzić po-
chód została zamknięta. Wstrzy-
manie pochodu jednak okazało
się nielatwe, ze względu, że
masy idące w tyle pochodu, a
nie wiedzące o napotkanej
na czole pochodu przeszkodzie
śpiewając Czerwony Sztandar
parły wiaź naprzód. Wobec
zatarasowania przez manifestan-
tów ulicy nie można się było
przedrzeć wzdłuż pochodu i
poinformować co się dzieje na
przedzie. Sytuacja była istotnie
groźna, gdyż kroczący na czole
parci przez tyły nie mogli się
utrzymać i posuwali się na na-
jężone bagnety policji. Widząc,
że lada chwila może dojść do
strzelaniny, gdyż policja cofnęła
się na parę kroków od tłumu i
zarepetowała karabiny, wezwa-
łem znanych mi towarzyszy, aby
chwycili się za ręce, i zrobili,
celem wstrzymania napierających
mas, tak zw. łańcuch. Sam zaś
stanąwszy na barkach dwóch
ludzi, zacząłem wolaniem i po-
ruszaniem teczki, wskazywać
sztandarom kierunek drogi, po-
woli, ludzie widząc mnie zaczę-
li się orientować o co chodzi i
posuwać się naprzód w kierun-
ku Dąbrowy, czem zwolnili na-
pór czoła na policję i to pozwo-
liło opanować sytuację. Nikt
nie atakował policji, ani też
rzucił kamieniami na nią, nikt
nie domagał się rozbrojenia
policji. Paru uwijających się w
tłumie i siejących zamęt osobni-
ków zostało ujętych przez
manifestantów i okazało się, że
są to agenci policji i defenzy-
wy, nie udało się żadnego z
nich zatrzymać, gdyż groźbą
rewolwerów uwolnili się ręk
zatrzymujących ich robotników,
Wypadki poranienia policji,
jak też i manifestantów spowo-
dowała konna policja, która nie
wiadomo z jakich powodów,
właśnie wtedy, kiedy niebezpie-
czeństwo główne minęło rzuciła
się do ataku na manifestantów,
bijąc na prawo i lewo szablami,
tratując pieszych policjantów i
manifestantów; jeden z konnych
policjantów wjeżdżając galopem
w tłum, runął z koniem na zie-
mię, raniąc sam siebie i paru
robotników.

Kiedy udało się kierownikom
pochodu opanować sytuację i
wprowadzić porządek, oświad-
czyłem, aby się pochód spokojnie
zatrzymał, gdyż delegacja
uła się do Starosty, celem za-
żądania cofnięcia policji. Pochód
zatrzymał się na miejscu i spo-
kojnie oczekiwał na powrót dele-
gacji.

Starosta na zapytanie moje,
dlaczego cofnął swoje wczoraj-
sze przyrzeczenia bez uprze-
dzenia mnie o tem, oraz na
żądanie jednego z delegatów,
by cofnięto policję, gdyż może
dojść do krwi rozlewu, zamiast
dać rzeczowe wyjaśnienie, za-
czął bić pięścią w stół i pra-
wić delegatom morały. Wobec
takiego zachowania się Starosty,
delegacja uchyliła się od dal-
szej rozmowy ze Starostą, tem
więcej, że odnosiliśmy wraże-
nie, jak gdyby irytacja Starosty
była wywołana rozdrażnieniem,
że nie doszło do strzelania.

Po powrocie delegatów za-
brałem głos, wyjaśniając zebra-
nym zachowanie się Starosty,
wezwałem zebranych do rozej-
ścia się, co też zebrani bez opo-
ru uczynili, kierując swe pocho-
dy we wskazanych im przeze-
mnie kierunkach.

O rozpędzeniu rzekomo
wzburzonego tłumu, po sprawo-
zdaniu delegacji z konferencji
ze Starostą, nie mogło być mo-
wy, gdyż zebrani podporządko-
wali się moim wskazówkom i
rozeszli się pochodami spokojnie.
Kończąc to nieco zadługie
sprostowanie jednak dla fak-
tycznego oświetlenia sprawy,
zgodnej z rzeczywistością, mam
nadzieję, że Sz-ny Pan Redak-
tor raczy go umieścić

Z poważaniem
Sekretarz Związku Górniczego
J. Stańczyk.

Egzemę, liszaje itp.
leczy maść
„Lain Age”
sprzedają apteki i składy apteczne.
APTEKA A. GĄSEKOWIEGO w Warszawie.

**Suchoty oraz wszelkie
Choroby piersiowe**
leczy
Balsam Thilocolan Age
używa się za poradą lekarza.
Sprzedają apteki i składy apteczne.
Hurt i detal. Skł. apt. M. Jagiellowicz.

Darmo
przesyłamy katalog na książki różne, obra-
zy i gry towar., które dostarczamy na
dogodno spłaty miesięczne.
na I. Komunę św.
polecamy odsprzedającym wielki wybór
ładnie opraw. książek do nabożeństw a
tanie. Hurtownia pocztówek i artykułów
piśmiennych (tablice i t.d.) Adres: Księ-
garnia Wydawnictwa Polska, Poznań, Ra-
tajańska 11 a. 3205

Ból głowy, migrena, nowralgia
usuwa ją powszechnie
znane proszki z „ko-
gutkiem”. Migrene
Nervosa. Żądać w
aptekach, składach
aptecznych proszków
z „Kogutkiem”.

Stare żelazo
kute i lane, każdą ilość kupuje
firma:
Wajs i Pfeffer
Będzin, ul. Małachowskiego 33.
Poleca się
po cenach przystępnych:
szyny normalne i wazkotorowe; pod-
kłady żelazne; łączy, kółka i ośki
do wózków; tury gazowe i kotłowe;
belki żelazne; wały transm., szajby,
legry; żelazo winklowe, płaskie i
okrągłe; drut kolczasty i blachy.
3325

SPRZEDAŻ: HURTOWO I DETALICZNIE.
PRALKI TARY
WYRABIA
JAKO SPECJALNOŚĆ
B. PEŁKA
SOSNOWIEC-POGOŃ-DEŁBA 23
ZAKŁAD
BLACHARSKO-MECHANICZNY
3155
Ceny konkurencyjne.

EGZAMINY WSTĘPNE
oraz wpisy do Państwowego Seminarjum Nauczycielskiego żeń-
skiego w Zawierciu na rok szkolny 1922/23 odbędą się dnia
24, 26, i 27 czerwca r. b

Do podania, wniesionego drogą urzędową przed poda-
nym terminem, dołączyć należy:

1) Ostatnie świadectwo szkolne 2) własnoręcznie napisa-
ny życiorys, 3) metrykę urodzenia 4) świadectwo powtórne
go szczepienia ospy, 5) świadectwo lekarskie, którego wzór
do nabycia w dyrekcji Seminarjum, 6) za czas przerwy w na-
uce szkolnej należy przedłożyć świadectwo moralności

Podanie, niezaopatrzone w powyższe dokumenty, nie
będą brane pod uwagę, Co do wieku — uczennice, wstępu-
jące na I kurs, winny przynajmniej w dn. 31 grudnia 1922 r.
mieć ukończonych lat 14.

Wpisy tylko na podstawie egzaminu wstępnego. 3383
Na kurs I wymagany zakres nauki według programu
7 klasowej szkoły powszechnej

Z powodu przepełnienia wpisy jedynie na I i V kurs.
Dyrekcja Państwowego Seminarjum
Nauczycielskiego żeńskiego w Zawierciu.

Spragnionym smacznych wędlin!!

Podaje się do wiadomości, iż
został już otwarty
według ostatnich wymagań higieny
sklep rzeźniczy przy
ul. Warszawskiej № 14
pod moim osobistym fachowym kierunkiem.
Polecając się Sz. Kliencieli i zakładom gastro-
nomicznym i innym pozostaję z poważaniem
3376 **Józef Koss.**

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
W 7-mio kl Szkoła Żeńskiej
S. PODKAJOWEJ
ul. Kollataja 11 3377
Zapisy od 15 maja.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

FERBOL
w 11 kolorach
3388 do odnawiania i przeźrbowania obuwia.
GATUNEK PRZEDWOJENNY.
Skład farb „RIPOLIN”, Warszawa, Graniczna 9, tel. 94-88.

Djagnostyczno leczniczy 3055
Gabinet Rentgenowski
d. Arnold Bram, Częstochowa ul. Kościuszki 1, tel. 450.

*****
Epilepsja (Choroba świętego-Wita)
Zmniejsza siłę i ilość ataków konwulsyjnych, a przy dłuższem
zastosowaniu, zupełnie usuwa tę chorobę 316
Oryginalny „NOWOPILEPTOL”
(z kogutkiem). Żądać w aptekach i składach aptecznych.
*****

T-wo Bratniej Pomocy Medyków
poleca na czas wakacji kolegów absolwentów jako też i młod-
szych poszukujących zajęć a za odpowiedniemi wynagrodze-
niemi bądźto w lecznicach w charakterze pomocników leka-
rzy bądź w zakładach klimatycznych, jako też kolegów, poszu-
kujących lekcji lub kondycji z zakresu gimnazjalnego na
przebieg wakacji. 327
Uprasza się ze wszelkimi zadaniami i zgłoszeniami
zwracać do Tow. Br. Pom. Med. Kraków, Kopernika Nr. 23/1.

**Choroby żołądka
kiszek, nerek,
obstrukcje, ho-
moroidy**
radycznie leczą
Szwajcarskie gorzkie ziola
Dr. Bauera 2494
z marką Kogut. Sprzedają apteki
i składy hurtowe
Sosnowiec skład ap. Jagiellowicz

DRÓBNE OGŁOSZENIA

MA DO SPRZEDANIA:
Na Pomorzu, Poznańskim, Górnym
Śląsku i b. Kongresówce Sosnowiecki
Dom Handlowy Komisowo—Agenturo-
wy I kategorii ul. Piłsudskiego 46.

Majątki ziemskie,
włoszkańskie, fabryki, warsztaty mecha-
niczne, szklarnie, cegielnie wapienniki,
kinematografy.

Aptek, składy apteczne,
restauracje, piwiarnie, różne sklepy i
zakłady fryzjerskie.

Lokale na biura
mieszkania, sklepy z kapitałem nadają-
ce się pod koncesje na wodki i przy-
mujemy wszelkie zgłoszenia o sprze-
dazy.

Potrzebny
jest wspólnik z kapitałem do intratne-
go interesu, Władem-śc; Sosnowiec-
ki Dom Handlowy Komisowo—Agen-
tury ul. Piłsudskiego 46 3331

Chłorek
Magnezje, Magnezyt najtaniej sprzedaje
Poznański Warszawa, Marszałkowska
72. 3134

Obuwie
do reperacji po cenach przystępnych
przyjmuj i szybko wykonuj Dom
Wychowawczy dla opuszczonych chłop-
ców w Sosnowcu ul. Zygmunta № 7.
2987

Zakład stolarski
A Felusia przy ul. Wiejskiej 4a przyjmuj
je wszelkie roboty wchodzące w zak-
res stolarski, także do sprzedania
łózka dębowe i szafa 2242

Rutynowana
Buchalterka korespondująca w języ-
kach: polskim, rosyjskim i niemiec-
kim poszukuje posady od zaraz Łaska
we zgłoszenia prosz nadysłać sub „Bu-
chalterka 55” do redakcji Kurjera Za-
głębia. 3357

Hałciarnia w P. gont
przy ul. Staropogońskiej № 16, m. 10
przyjmuje wszelkie roboty w zakres
hałciarstwa wchodzące po cenach nader
konkurencyjnych. Wykonanie szybkie
i solidne. 3317

Kto wypożyczy
milion marek otrzyma bezpłatnie
mieszkanie z 2 pokoj i kuchol. Zabez-
pieczenie hipoteczne. Wiadomość w
administracji Kurjera 3360

Do sprzedania
okazyjnie żelazne, siatkowe łózka. Wia-
domość w sklepie N. wopogońska 13 12
3368

Zakład Bednarski
B-ci Widerskich Pogoń Reclawicka
Nr. 10 przyjmuje wszelkie roboty pry-
watne i fabryczne jatje wchodzą w
zakres Bednarski. 3379

Krem „EROS”
przeciw piegom i opaleniznie do naby-
cia w aptekach, droguerjach i perfu-
merjach, 3380

Pracownia
gorsetów „Rozalja” Sosnowiec Deblin-
ska 11 prawa oficyna II piętro m. 8.
Poleca pasy wolne od wszelkich fiar-
bin i stulek, bardzo wygodne, robiące
ładną i modną figurę. Pasy do ciąży.
Paski podwiązkowe dla panienek. Prze-
paski higieniczne i różne fasony na-
pierśników 3188

Zaginął
paszport wydany na imię Piotra Jezio-
rowskiego 3381

Zaginęła
książka chlebowa wydana na kop. Hr.
Renard Józefa Domały, 3382

Zaginęła
książeczka Kasy Chorych na imię Wa-
lentyego Praszlewicza. 3381

Zgubiony
przeremnie kwit tymczasowy wystawio-
ny na moje imię przez firmę „Pian-
” oddział w Sosnowcu, na 10 akcji 2-
ej emisji niniejszym unieważniam. Zyg-
munt Kóźmiński 3359

Czarniecka Góra
Organizuje się spółka akcyjna.
Poszukiwani kapitaliści. Pierwszeństwo lekarzom.

Uzdrowisko leśno-górskie 3 kilom. od st. Niekłań, na linji Kozuski—Skarżysko. Wspaniałe warunki klimatyczne, Zdrowa, obfita i smaczna kuchnia. Djetetyka, wodolecznictwo, kąpiele słoneczne, kwasowegłowe, ciechocińskie i wszelkie mineralne, elektryzacja. Ordynuje Dr St. Nowakowski z Warszawy. W głównym sezonie przedstawienia teatralne, koncerty, reuniony, zabawy, oraz wycieczki w malownicze okolice gór S-to Krzyskich. W parku codziennie gra orkiestra. Adres: Czarniecka Góra, p. Stąporków Prospekty bezpłatnie Telefon międzymiastowy w Uzdrowisku. 3365